

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Io. Freinshemii Commentarii in libros s̄uperstites Q. Curtii
Rvfi**

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 13

urn:nbn:de:bsz:31-103771

Pallor in ore sedet, macies in corpore soto:
Nusquam recta acies, scabri rubigine dentes.

Item ibid. vers. 78z.

Sed videt ingratos, intabescitque videndo
Successus hominum; carpitque & carpitur vna,
Suppliciumque suum est. Horatius epist. 1, 2, 58.

Inuidia Siculi non inuenere tyramni

Maius tormentum Isocrates in Euagora: Τῷ φύρᾳ τέττα
μένον πεῖσται ἀγαπός, ὅτι μέγεσσον κακόν τοῦ ἐχθροῦ εἴη. Quem respicere potuit au-
tor epigrammati Græci, quod supra relatum est.

8, 13, 1. ABISARÆ) Ambisarum Arrianus 5, 2, 1. & 5, 3, 6. Abissarem,
alibi: Abiasarem appellat. Abisarum Strabo lib. 15. Diodorus 17, 90. Embisarum, Ra-
derus. Hunc etiam intelligit Arrian. 4, 5, 31. quamuis ibi legatur Barisades, transpo-
sitis, ut Sepe & alias, literis. apud Ælian. de hist. anim. 16, 39. Apofisares. Suidas. Abi-
saram loci nomen fecit.

DITIONE IVS) Se suaque permittebat Alexandro. Contra Politicus scriptor de iure Maiest. cap. 4. extremo, ait Alexandrum omnis illorum ditioni per-
mississe. Sic enim affirms Curtium tradere de Taxile & Abisare: quos eo argumen-
to demonstrat maiestatem non perdidisse. Verum ista quidem vis est,

8, 13, 2. ALTERVM EX HIS) Transtulit responsum hoc Bar-
claius ad Lycogenem suum. Sic Eduardus Eduardi III. filius, Vallia princeps, citatus
à Gallo rege in Senatum Parisiensem, respondit: venturum se quidem Parisis, postquam
Rex ita iubet: sed gales capiti imposta, & comitatum sexaginta millibus. Froissardus lib.
1. histor. Sic apud Bellai. histor. lib. 4. Henricus VIII. Anglus Romano Pontifici ad se
venire iubenti, nunciari iussit: Si cogatur Romanum profectus à Pontifice delictorum orare
veniam; eo se iturum ita comitatum, ut Pontifex eam sibi iubentissimo animo sit conce-
furus.

8, 13, 3. BARZENTES) Drangarum satrapa & finitimorum Aracho-
siorum, qui aduentante eas in regiones Alexandro profugit in Indiam, supra 6, 6, 36.
inde sollicitans Arachosios, in qua nempe gente multos adhuc haberet clientes & ami-
cos: donec ab Indis comprehensus Alexandroque deditus est. Arrianus 3, 4, 18. que
diuersis temporibus facta distincta prodidit Curtius, coniunxit: Barsantes vero, qui
tum eam regionem obtinebat (Drangas puta; ipse Zarangos vocat) unus ex iis qui Da-
rium in fuga oppreßerant, cognito Alexandri aduentu, ad Indos qui ei Indum flumen in-
colunt, fugit. quem Indi comprehendunt ad Alexandrum mittunt. Alexander illum, ob per-
fidiam qua erga Darium vius fuerat, interfici iussit. Δαρθνός πέρις Ἀλεξάνδρου, habent
Græca: Curtius nihil de eius interitu tradit. Plutarchus cap. 100. videtur velle ipsius
Alexandri manu peremptum: Ex rebellibus barbaris Orfordatem ipsum confixit iack-
tis. Hunc enim intelligi non quidem affirmo, sed tamen dubito. Scimus enim quan-
tum variationis in eiusmodi barbaris nominibus, in scriptorum libris reperiatur. Ipsi
quidem Arriano 3, 2, 7. Barsates Arachotorum satrapa dicitur.

8, 13, 4. GAMAXVSQVE) Forte Gamaxus quoque. Idem volebat
Acidalius.

8, 13, 8. FLVMINJS) Hydaspis. Auctor de fluminibus, qui Plutarchus
falso inscribitur, cum nominis etymon, seu fabularum potius de rege se in flumen inji-
ciente expoñisset, ex Dercyllo 3. de montibus refert montem flumini subiectum: appelle-
lari elephantem hanc ob caussam. Alexandro cum exercitu Indiam inuadenti, vistum
incolis, armis occurrendum esse. Pori vero terrarum illarum regis elephas quo vehe-
batur,

Comment. in Curtium. lib.8. c.13. n.12.15.17.18.19.21.24.27.

batur, repente cœstro percitus tumulum Solis descendit, ibique humana voce usus, Domine rex, inquit, qui genus ab Gegasio (δομη γεγασι) ducis, nihil contra Alexandrum moliare, est enim Ioue natus: & cum dicto occubuit. Quo Porus auditio, trepidus ad Alexandri genua accedit, pacemque orauit, qua potitus montem à belua elephanta appellauit. Raderus. Videatur illo nomine Gegasi ad Gangem alludi.

8,13,12. *SVMMAE EXPERIEBATVR EVENTVM*) Sic apud Liuium 3, 61, 10. Horatio duce parva certamina in summam totius prosecabant spes. Et ibid. 7, 32, 5. Valerius leuibus certaminibus tentat hostem. & 37, 18, 4. Attalus per leuia certamina experius nulla parte virium se parem esse hosti, intra mania se recepit. Multa hoc genus passim. Vide disserat. Amiratus 19, 1.

8,13,15. *INVENIRET MODVM*) Vide Gruterum ad ista Liuii 30, 30, 19. Inter pauca felicitatis virtutisque exempla M. Attilius quondam in hac eadem terra fuisse, si viator pacem petentibus dedisset patribus nostris: sed non statuendo eundem felicitati modum, nec cohibendo efferentem se fortunam, quanto altius elatus erat, eo sediuie corruit. Εὐπρεπίας ἡντὶ αὐτοῦ πάντων σόδαν ωφέλη. Herodot. lib. VII.

8,13,17. *TALEM DOLVM*) Quem etiam describunt Arrian. 5, 2, 9. Plutarch. cap. 104. Polyæn. 4, 3, 9. & Front. 4, 1, 9. quo toto capite de transducendo exercitu per loca hostibus infesta agit.

8,13,18. *OCVLOS HOSTIVM AVERTERE*) Vide quæ notauit supra ad 4, 6, 9. Liuius 38, 33, 10. de Scipione morem pugnandi nullam fecit, ut ipso certamine auerteret à conspectu transeuntium per colles equitum. Idem 30, 4, 8. de codem: ut ab eo quod parabat, in alterius rei curam conuerteret hostium animos. Simili stratagema Raxam flumen transmisit Otho Magnus, narrante Fabricio Orig. Saxon. lib. 2. Per eam noctem iubet strepitum excitari, & hostes lassere missilibus, quasi flumen vi esset transitus. Ad eum motum Slavi frequentes concurrunt, & ad resistendum se accingunt. Interea Gero (Dux Othonis) uno à castris milliario discedit, & hoste ultra flumen occupato, eis flumen securo, pontes tres sternit tenebrarum beneficio: quibus celeriter confectis, ad Regem mittit, ut perget copias abhinc cunctatione traducere. Hieronis strategema simile refert Polyænus 1, 29.

8,13,19. *ADVERTERE*) Malim; obuertere.

8,13,21. *VESTE REGIA EXORNAT*) Sic Gelon per Pediarium sagittiorum praefectum, sibi formam & aspectum similem tyranica veste induitum fraudem paravit Himilconia apud Polyæn. strat. 1, 27. Cominæ lib. 6. teste, Ludouicus XI. eum habebat morem, ut e suis rnum aliquem saepe vellet eodem esse cultu corporis, quo ipse erat. haud dubie, ut erat vaferrimo ingenio, quo opportunitate data vel securios opprime posset; vel insidiantes fallere. Pulcherrimum strategema Datamis refert Corn. Nepos Dat. 9, 4. Sic apud Diodor. 19, 5. Agathocles, quid animo dux (Acestorides) moliretur, caniculam, è iuuenium catu stature formaque sibi quam simillimum delectit. Huius armis, equo, vestibusque traditis, ad eadem sui missis astute circumuenit. Quippe succidanea illa hostia relicta, ipse easlit incolumis. Sicut apud Polyænum 1, 12. ancilla Helenæ cultus heræ induita, vicem illius occubuit. item alia Arsinoës, apud eundem 8, 56. Harmoniæ, apud Val. Max. 3, 2, 9. ext. Seruus Panopionis, ibid. 6, 8, 6. quod pau-lo aliter narrat Dio in Augusto 47, 2, 4.

8,13,24. *SPISSÆ NUBES*) Petronius: Tam spissæ repente tenebre lucem suppresserant, ut ne proram quidem totam gubernator vidaret. Vide notatos ad 4, 3, 16. supra.

8,13,27. *IN ORDINES*) Sic emendauit Acidalius: nec falli eum demonstrant similia loca, quæ Index exhibebit.